

DIARI CATALÀ

POLÍTICH Y LITERARI

ANY I

BARCELONA — DISSAPTE 6 DE DESEMBRE DE 1879

NÚM. 192

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: FERNANDO, 32, 1.er

Barcelona. . . un mes. . . 5 rals } PREUS DE SUSCRIPCIÓ { Estranger (unió postal) } trimestre, 40 rals
 Fora. . . un trimestre. . . 20 id. } { América id. id. }

BUTLLETÍ METEOROLÒGICH — SERVEY EXPRES DEL «DIARI CATALÀ» — OBSERVACIONS D' AHIR

Hora	Nuvols	Vent Direc	Vent. Forsa	Estat higr.	Tensió vap.	Barometre	Pluja	Temperat	Tem. màx	Tem. min	Evaporac.	Dircc. nuvols	Actinòmetre	Admòsfera	Estat dels Mars
8 d.	Cir-cum.	W.	Moderat.	Psicromet	Psicromet	à 0° y n/m	altura	ombra	ombra	ombra	ombra	9m. W. b	9d. 34g72	9d. Clara.	Mediterrà
2 t.	Cir-cum.	W.	Algo-fort.	0°151	3m304	759m6	total	11·8	13·3	11·91	total	2t. W. b	12d. 57g66	12d. Clara.	oleatje.
10 n.	Nimbus.	ENE.	forl.	0°512	4m164	761m3	milim	13·1	aire libre	aire libre	milimetr	3t. SW. b	3t. 11g78	3t. Clara.	Atlàntich.
				0°606	4m974	762m3	0m00	11·7	20·8	6·4	2m9	4t. SE. b	mitja 34g72	10n. Clara.	agitat.

MAL TEMPS (?).—Lo mal temps que creyam probable (núm. 190.) y que fou en gran part deturar per la calenta y anormal corrent de SW. s'ha manifestat tant prompte com dita corrent ha parat.—Avuy (5) lo fret comensa, sent lo dia bastant bó encar qu'apitjoranse fins a 9h ml en que ha comensat a plourer.—Hato Solar a 12h dia.—PROBABILITATS.—Fret que serà mes sensible en acabant del tot la pluja.—Vent moderat.—Temps bastant clar.—Es molt fàcil que la pluja de avuy no continui y que sigui tan sols preliminar de un temps fret y sere.—Lo Baròmetre puja.

SOL ix a 711; se pon, a 431.

Dia 6 de Desembre

BUTLLETÍ ASTRONÒMICH

Per l. Martí Turró LLUNA: ix a 11'40 vespre; se pon, a 0'51 tarde.

JÚPITER, SATURNO y MARTE.—PLUJA D' ESTRELLAS.—LLUNA AL ECUADOR.—131.—Lo planet. Júpiter es aquella tant lluenta estrella que se veu primera que las altres despues de post lo Sol, posantse de cara a mitj jorn; Marte es aquella tant roiga que naix al Orient avans de ponders lo Sol, essent de las primeras que apareixen en aquell cantó; y per fi Saturno, se trova al centro de la linea que uneix a aquells dos.—Avuy comensa una pluja d' estrelles que durará dasta el 13, acostuma a esser pod abundant; los principals punts de irradiació se trovan situats; un a 105°L y +30°D.; altr a 100°L. y +33°; y altre a 152° y +11°D.—La Lluna demà a 4h 26 m de la matinada atravesará l' equador per la constellació de Leo.

SANTS DEL DIA. — Sant Pere Pascual.—QUARANTA HORAS.—Iglesia de Sant Joan de Jerusalem.

Espectacles

TEATRO PRINCIPAL.—Funció per avuy 37 de abono.—A benefici del primer actor comich don Joseph García, La sarsuela en 4 actes POR SEGUIR A UNA MUGER.

Entrada 3 rals. A las vuit.

TEATRO ROMEA.—Societat Latorre.—Funció per avuy, la comedia catalana en 3 actes LA MITJA TARONJA. Concert de violí per lo senyor Brindis de Salas y la pessa UN VAGÓ.—Entrada per localitats 4 rals id. al segon pis 2. A las 8.

Funcions per demà diumenje, tarde.—Lo drama catalá en 3 actes DE MORT A VIDA y la pessa ALS PEUS DE VOSTÉ.—Nit, lo drama en 6 actes EL CUCHILLO DE PLATA.

Lo dillums próxim a la tarde se posará en escena lo drama en 6 actes EL CUCHILLO DE PLATA y per la nit la comedia en 3 actes LO QUE VALE EL TALENTO y la pessa QUIEN QUITA LA OCASION.—Pera aqueixas tres funcions se despaxa en contaduria.

TEATRO DEL CIRCO.—Funció per avuy, 22 de abono.—Se posará en escena per primera vegada la gran y popular sarsuela en 3 actes LOS COMEDIANTES DE ANTAÑO. Entrada 2 rals. A las 8.

Demà.—Tarde EL PROCESO DEL CAN-CAN, ball LA TERTULIA y EL SUICIDIO DE ALEJO. Nit, LA MARSELLERA.—Entrada 2 rals.—Pera aquestas duas funcions se despaxa en contaduria.

TEATRO DEL BON RETIRO.—Demà diumenje, per la tarde a las 3.—Lo preciós drama catalá en 3 actes y en vers titulat: RELIQUIAS DE UNA MARE y la divertida pessa la COMEDIA DE FALSET, per la nit a las 8. Estreno del

drama catalá en 3 actes y en vers CASTICH DE DEU y la pessa LA GATA MOIXA.

Lo dillums per la tarde a las 3. Se posara en escena lo aplaudit drama catalá en 3 actes y en vers titolat LO GAT DE MAR y la pessa CASSAR AL VOL.

TEATRO ESPANYOL.—Funcions per demà, a la tarde, segona representació del drama de gran espectacle LA GUERRA DE AFRICA.—Pendràn part en son desempenyo tota la companyia, una societat coral, mes de cent quaranta comparsas y banda militar.

Entrada un ral y mitj, a las 3.

Per la nit, a las 4, entrada 2 rals.—Lo drama en 3 actes LA MUERTE CIVIL y la graciosa pessa LO TESTAMENT DEL ONCLE.

Lo dillums, ¡FLOR DE UN DIA! Y ESPINAS DE UNA FLOR.—Pera aquestas funcions se despaxa en Contaduria.

TIVOLI.—Demà diumenje.—Tarde, EL CONFESOR Y EL ASESINO Ó UN JURAMENTO SELLADO CON SANGRE y LA GUERRA A CASA.

TEATRO DE NOVETATS.—Demà diumenje, tarde, LOS SET PECATS CAPITALS.—Nit, EL TRIBUTO DE LAS CIEN DONCELLAS y DOS MILLONS.—Se despacha en contaduria.

CIRCO ECUESTRE BARCELONES.—(Plaza de Catalunya.)—Dirijit per los eminentes artistas VELLE y TEAN-ARR-HEE, y per las duas célebres companyias: Los noys florentins de edat de 6 a 11 anys y Xino-americana.—Avuy, dissapte 6 de desembre, gran funció y DEBUT de Miss Renovina, la Maravilla del sigle XIX.

Entrada general 3 rals. A las 8.

DIVERSIONS PARTICULARS.

SOCIETAT LATORRE.—Teatro Remea, Fun-

ció per avuy, la comedia catalana en 3 actes LA MITJA TARONJA. Concert de violí per lo senyor Brindis de Salas y la pessa UN VAGÓ.

Reclams

Un jove de 19 anys que posseix bon caràcter de lletra, contabilitat y francés, té disponibles de tres a sis horas per escriurer ab qual-sevol despatx de eomers, d' abogad, notari ó procurador.

Informes. en aquesta Administració.

L' Aguila. Gran basar de robas fetas. Plassa Real 13.—En aquest antich y acreditat establiment s' acaba de confeccionar un grandió y variat surtit en vestits de totas classes com podrá veures l' anunci insert en aquest número. 7

Noticias de Barcelona

AL SENYOR ADMINISTRADOR DE TELÉGRAFOS.—Volem suposar al senyor administrador de Telégrafos, empleat pundonorós, celós del cumpliment de son deber y atent ab lo públich en general y ab la prensa en particular.

Suposantlo aixís, hem de ferli present l' escandalós desordre que s' vé notant ja fá massa temps en sas oficinas.

Los telégramas que un cop expeditos en la estació telegráfica de Madrid dorman horas y mes horas allí, arribant a Barcelona las mes de las vegadas mes tart que l' correu, un cop son aquí se comunican ab un retrás deplorable y qu' arriba a avergonyir.

Lo telégrafo obeheix a una necessitat del sigle. Es aquest de vida, de progrés, de

moment; per xó la locomotora ha soterrat á las diligencias y 'l telégrafo eléctric s' ha anticipat al vapor. Los empleats del servey telegráfic deuen persuadirse de la realitat de fet semblant y deuen estar á la altura de la missió que 'l pais los hi confia, ja que per aixó 'ls paga y 'ls admet en lo cos de telegrafistas.

Si 's compara 'l nostre servey ab l' extranjer, lo contrast no pot pas esser mes trist pe 'ls espanyols. Ab grans feynas se llegeix en *The Times*, *Die Kölmsche Zeitung*, *La République Française*, *Le Siécle IX* y áltres diaris importants d' Europa que solém llegir, un telégrama que no siga del dia, y son moltes, moltíssimas las vegadas que rebém ab retrás una noticia telegráfica que fá dos ó tres dias hem publicat prenentla d' un periódich extranjer.

Lo mal ja sabém que no es fill exclusivament de la estació de Barcelona, puig es originari de Madrit, ahont l' activitat de las oficinas, la de telégrafos y tot, sol consistir en pensar quan s' ha de cobrar la nómina y en dormir, quan la galvana aixís ho porta.

Mes supliquém al senyor jefe de Telégrafos de Barcelona, que no 's fassi solidari de la galvana dels empleats de la capital d' Espanya.

Ja que 'ls despatxos arriuan ab tant retrás, ja que un telégrama está desde Madrit á Barcelona lo temps, ab lo qual, en un pais ben administrat, donaria la volta per tot lo mon, procuri al ménos que 'ls empleats no dormin; que 's fassin cárrech de que un telégrama dirigit á un periódich té interés públich, y en aquest sentit fassin lo favor de ferlo arriuar com mes aviat millor á las nostras mans.

Es un favor que li podriam exigir, pero que per avuy no mes li demanem.

OBRAS D' ART.—En la botiga de objectes artístichs del Sr. Vidal, Passatje del Crédit, hi ha esposat un preciós quadro del reputat pintor Sr. Urgell, que representa una sortida de sol. Tot está executat ab lo sentiment y veritat que tant caracteriza al citat artista.

En la Exposició Parés, carrer de n Petritxol se hi veuen varias aguarelas degudas al Sr. Bellver en qual genero de pintura sobressurt de una manera notable. La execució es sumament acabada, sens deixar lo mes mínim detall y conservant per aixó un bon conjunt. Entre aquestas aguarelas descollan varias vistas de la platja de Palamós y dos tipos del natural. Algunas d'ellas tenen posat ja lo rétul de *venuts*.

Lo que no 'ns ha agradat en l' exposició Parés, es un quadro al oli que representa lo Calvari en el acte de la crucifixió de Jesús. Ni 'l colorit, dibuix, ni composició tenen res de notable. Com á colorit es convencional, lo dibuix del de la carn es dolent, y la composició sembla una estampa de las que corren; en fi al veurer lo quadro per primera vegada 'ns semblá qu' era una copia del antich, mes aavem sapigut qu' era original per lo que creyem que son autor es mes censurable y per lo tant li som mes severs tant mes habent donat mostrás en altras ocasions de saberne molt mes.

FEBRE D' OR.—Ja comensa á mostrarse la que acostuma desarrollarse cada any per lo mes de desembre. La idea de ferse rich sense cap treball te tants atractius per los pobres espanyols y per los espan-

yols pobres, que cap d' ells deixa de probar fortuna en la rifa grossa de Nadal per tenir un desengany lo dia 24 de desembre.

Totas las formas s' han imaginat per tentar al públich. Qui no pot pendre un bitlet, ni tan sols un décim, busca una companyia y unint los seus ralets als ralets dels altres forman los deu duros que s' emplean en quant á tres quartas parts comprant una esperansa, y en quant á l' altre quarta part en fer un *Regalo* al Govern.

Tot aixó ho dihem á propósit d' un avis que hem rebut de la societat «Julian Romea» en lo que 'ns participa que ha comprat cinch bitlets als que podrán suscriurers per la cantitat que vulgan totes las familias abonadas.

DETINGUTS.—La Guardia civil detingué avans d' ahir á tres individuos que en las immediacions de St. Andreu de Palomar se havian apoderat de varios trossos de rails apilotats al costat de la via del ferro-carril.

MALALT.—Está malalt de certa gravetat lo joye pintor D. Enrich Serra, á qui desitjém una prompte millora.

LOS DEPENDENTS DE L' AUTORITAT COM DEUEN ESSER.—Los municipals de servey en lo pont dels Angels han comunicat á l' autoritat local que per efecte del mal estat en que 's trova aquell tros de la carretera, molts carros volcaren avans d' ahir y que si per part del inginyer del Estat, ó de qui correspongui la conservació de la carretera de Fransa, no 's procura arreglarla aviat, succehirán moltes desgracias, á mes dels grans perjudicis que ocasiona als establiments industrials que utilizan aquella carretera, lo mal estat en que 's trova y lo empitjorat á causa de las últimas plujas.

PRINCIPIS DE FOCH.—Avans d' ahir á las onze de la nit hi hagué un principi d' incendi en una botiga del carrer d' Arolas. Lo sereno observá que per las escletxas de la porta sortia fum, cridá als amos de la botiga y ab sa ajuda se pogué apagar lo foch que se havia calat á un sach que hi havia darrera 'l taulell.

Altre incendi tingué lloch en lo carrer de Bejar, del districte de Hostafranchs, que fou apagat per los vehins. Se cremá un catre, una máfaga, dos llansols y dos vestits d' home. L' amo de la casa digué que se li cremaren dos bitlets de Banch de 500 pessetas cada un que tenia amagats en la máfaga.

FUNCIÓN BENEFICA.—Dijous al vespre tingué lloch en lo Teatro Principal la anunciada funció á favor de las víctimas de las desgracias de Cambrils. Se feren uns 1,000 rals pagats tots los gastos entre 'ls que no hi figura lo lloguer del Teatro, puig lo cedi gratuítament lo representant de l' empresa Sr. Carvajal.

Tot lo que 's posá en escena fou sumament aplaudit. Lo Sr. Zamora llegí una poesia de D. Francisco Gras, á la Caritat, que agradá molt. Los joyes aficionats Srs. Clariana y Blanch reberen també molts aplausos en las arias de baix de la *Lucrecia Borgia* y D. Carlo lo primer, y en la de tenor de *L' Ebreá* lo segon.

PROSPERITAT.—Desde la cantonada del carrer de Lauria y Ronda hasta la Rambla de Canaletas 'ns han demanat caritat

10 pobres. ¡Oh conservadors! ¡Oh goberni!

TRAJEDIA.—A las 6 de la tarde d' ahir va ocrorrer en lo carrer Ample una escena trágica que conmogué en gran manera á tots quants d'ella foren testimonis involuntaris.

Segons se conta, dos caballers, un d' ells jove y l'altre d' edat, tenian una conversa molt acalorada y que amenassaba acabar malament.

Diuen que lo de mes edat increpara durament al jove y que acabá dihentli aquestas ó paregudas paraulas:

— ¡O 'm donas la filla ó 't mato!...

Quant li digué aixó, lo tenia agafat per la solapa de la levita, y al veurer que lo altre feya forsa perque 'l deixes anar per entrar á salvarse en un magatzem de paper devant del que ocurria l' escena, se tregué un revolver y li dispará, l' un redera l' altre, dos tiros.

Lo jove caygué gravement ferit y l'agressor espantat de la seva obra, se va posar á correr en direcció á la Rambla.

S' esqueyan á passar en aquell moment dos guardias civils que duyan un pres. Un d' ells, que ja havia sentit las dugas detonacions y que veje correr al agressor, confiá lo pres á la custodia de son company y se posá tot seguit en persecució d' aquell.

La persecució no durá molt rato, puig al veurer l'agressor que li anaba al redera un agent de l' autoritat, se deturá de prompte y apuntantse sota la barba, se dispará dos tiros cayent estés en lo mitj del carrer.

Lo jove havia sigut entrat en la botiga de cirurgia del carrer Ample ahont se l' auxiliá en lo possible, essent despres trasladat en una llitera al Hospital. en estat grave.

L' agressor fou curat de primera intenció en una farmácia del mateix carrer de la que sortí luego per sas propias camas, acompanyantlo varios agents de l' autoritat.

Se feyan ahir comentaris sobre la causa de tan desagradable episodi, causa que pot ser s' endevina en los termes que usá l' agresor al fer l' aménassa de mortal jove que després fou gravement ferit.

LA RENAIXENSA.—Hem rebut lo últim número de l' acreditada revista catalana *La Renaixensa*. En dit número hi han treballs en prosa dels senyors Sardá, Oller y Moragas, Fiter é Inglés y Benicí Navarro y poesias dels senyors Roure, Riera y Bertan y Bassegoda.

Lo bonich treball del senyor Sardá 's titula *Catalanisme*, y fou llegit en la vetllada que l' Ateneo barcelonés dedicá al senyor Cánovas. La poesia del nostre redactor lo senyor Roure 's titula *La cansó dels segadors* y es un fragment de son drama titulat *Pau Claris*.

DESCUBRIMENT IMPORTANT.—En una carta qu' acabem de rebre de Martorell se 'ns diu que en una vinya d' aquell terme municipal s' acaban de descubrir uns sepulcres. Segons la persona que 'ns dona la noticia, lo descubrimient pot tenir importancia prehistórica.

Posem la nova en coneixement de las associacions excursionistas en la seguritat de que no 's passarà per alt.

BENEFICI Á FAVOR DELS OBRERS SENSE FEYNA.—Lo ball donat lo dia 29 de Novembre en la vehina vila de Gracia, en

los salons del café del Sigle XIX, avans Esmeralda, á benefici dels obrers sense treball, no doná tot lo resultat qu'era de esperar, á causa del mal temps. Las pessas que executaren las societats corals foren molt aplaudidas.

Lo segon ball-concert tindrà lloch demá, á las deu de la nit, y en ell pendrán part las societats corals d'aquesta vila. A mes dels balls corejats se cantarán á veus solas las pessas *Pe'l Juny la fals al puny*, de Clavé, y *La matinada del Ampurdá*, de Ventura. Se creu que será molt concorregut.

SUSCRIPCIÓ.—La suscripció pera erigir un monument á D. Joan Güell y Ferrer, ascendia lo dia primer del present á la important cantitat de 3.266'972 duros.

LA NOSTRA AURORA BOREAL Y 'LS PALLERS CREMATS.—Los nostres lectors se recordarán que quan lo servey metereològich del DIARI CATALA del dia deu del passat setembre, dongué compte d'haber observat una aurora boreal, tots los que no l'habia observada posaren lo crit al cel, y pretengueren convencer al públich de que tot se reduhia á uns pallers cremats.

Nosaltres sostinguerem la nostra, segurs de que si 'l servey del DIARI CATALA no está á l'altura de molts altres del estranjer, es no obstant lo de Barcelona que mes procura acostarse á aquella altura. Pero si 'ns sostinguerem, no deixarem lo propósit d'emplear en son dia un argument contundent.

Aquest dia ja ha arribat per fortuna. La nacio en que mes adelantada está la meteorología es la de ls Estats-Units d'América. Allí 's publica oficialment y baix la alta direcció del Secretari del departament de Guerra, que avuy ho es lo eminent Albert Myer, una revista mensual del temps, orgáno del servey general meteorològich de 'ls Estats-Units. Aquesta revista titulada *Monthly weather review*, en lo quadern corresponent al mes de setembre, publica lo següent:

«Auroras boreals. Del nou al onze una extensa aurora fou observada en tots los Estats, desde nova Inglaterra, fins á Dakota.»

Durant lo mes se observaren molts altres auroras, pero cap d'ellas fou extensa ni tan generalment observada.

Despres d'aixo, los que 'ns atacaren poden, si volen, seguir parlant de pallers cremats y fent brometa. Ab aixó no farian mes que confirmar que 'ls periódichs que confian las observacions científicas als gacetillers s'exposan molt á caigudas com la de confondre un fenómeno eléctrich ab la crema de pallers.

¿Qué hi diu á n'aixó aquella revista que ab tant énfassis se diu científica y que caigué en la mateixa vulgaritat que 'l mes infelís de ls gacetillers?

DETALLS SOBRE L'ASSESSINAT D'AVANS D'AHIR.—Sobre lo assassinat de que donarem compte en nostra edició d'ahir diu un colega:

«A dos quarts de nou de anit un home, agafantse lo costat ab las mans, girá ab pas vacilant la cantonada del carrer de la Porta-ferrissa que dona á la Rambla, cayent á poch passos d'ella, apenas acabava de passar á la part oposada de la taula de refrescos que allí existeix. Al soroll que produhí son cos al topar contra la porta sortint de dit lloch de begudas, sorti l'amo, que ab l'ajuda d'un revenedor

de periódichs, l'entrá en l'immediata farmacia del Sr. Fortuny, ahont al anar á prodigar sos aussilis al ferit lo trobaren ja cadavre.

«Sembla que tenia varias feridas que li atravesaban la regió torácica esquerra. Segons las noticias que á última hora poguerem adquirir, no pogué obtenirse del mort cap declaració. La víctima debia tenir uns 30 anys, vestia gech de panyo en bon estat, calsat de xarol y son port era regular.

«S'ignora qui hagi sigut lo matador ni lo lloch que ocorregué 'l cas si be 's presumeix per lo fondo y grave de algunas feridas, que no pogueren inferíseli en lloch molt llunyá del que caigué.

«Solament, á lo que se'ns digué, una dona senti com al girar la cantonada pronunciava lo ferit ab veu comprimida aquestas paraulas: *Soch mort*.

«Lo cadávre fou trasladat al Hospital de Santa Creu procedint lo jutjat de guardia á la activa instrucció de las primeras diligencias.

DESGRACIA EN LO PONT DE SANT BOY.—A última hora d'ahir s'asseguraba que al trobarse lo cotxe de Sant Boy, que venia á aquesta ciutat, en lo pont que hi ha entre dit poble y Cornellá, se varen espantar los cavalls. Per mes que feu lo cotxero no li fou possible contenir als animals que, encabritats y desobedint las riendas, se varen precipitar al riu Llobregat, arrosegant, com es de suposar, lo carruatje, y per consegüent, als passatjers.

Las conseqüencias se deya qu'han sigut fatals, puig s'aseguraba que hi hagué alguns morts y ferits graves. Entre aquets sembla que hi ha l'arcalde y 'l secretari de Begas y 'l cotxero.

SORPRESA.—Al pujar al terrat una dona que habita en lo carrer de las Magdalenas, á fi de treure la roba que hi tenia estesa, veje á un home que ja la tenia en un sach.

No se 'l pogué agafar porque fugí saltant terrats.

MORT REPENTINA.—En una habitació del carrer de l'Aurora, se trová mort en son llit á un jove de 24 anys que estava rellogat en dita habitació. La mort ha sigut repentina.

TEATRO ROMEA.—La companyia dramatica castellana que funciona en lo teatro Romea, baix l'entesa direcció del Sr. Miquel, posará en escena demá diumenge á la nit lo interessant drama *El cuchillo de plata*, estrenat ab tant exit en lo teatro Espanyol. Lo dilluns á la tarde se repetirá lo mateix espectacle.

Es de esperar que dat lo crit que lo citat drama ha adquirit lo teatro se veurá plé en las dugas representacions.

«ESCUT DE CATALUNYA».—Lo núm. 36, últim que acaba de publicarse, del «Escut de Catalunya» conté lo sumari següent:

Un manolo, estudi de Agapito Vallmitjana, per S.—Los satélits de Marte, per I. Martí Turró.—La vida del cor meu (pastorel-la), per F. Gras.—Anyoransa, per R. Pujol y Tastás.—La Guila del Cedro, per Víctor Balaguer.—Novas.

Y un grabat representan un estudi titulat *Un manolo*, obra del acreditat escultor don Agapito Vallmitjana.

PROPOSICIÓ NEO-CATÓLICA.—Avuy se presentará al Ajuntament una proposició,

suscrita pe 'ls regidors neo-catòlics, demanant que lo dia 8 s'ilumini lo frontis de la Casa Consistorial.

Si en lo seno de la Corporació municipal no hi tingués tants partidaris lo neo-catolicisme, nos estranyariam de semblant petició.

Podria, no obstant, molt ben ser que no fos aprobada, encara que no ho esperem; ab tot, estem mes que segurs de que nopassará per alt y de que 'ls regidors liberals aixecaran sa veu elocuent y autorizada contra 'ls que pretenen donar á la ciutat de Barcelona un aspecte levitich y oposat als temps que correm.

UN ARTICULET DEL SENYOR ROIG Y TORRES.—Lo doctor *in partibus* senyor Roig y Torres volgué armarnos bronquina, pero 'n va sortir tan mal parat que ha cregut del cas buscarse un raconet en la edició de la tarde del *Diari de Barcelona* ab l'objecte de rehabilitarse encabint hi algun articlet precedit d'elogis, qual origen se veu á la llegua.

Aconsellem al nostre colega que 's posi en guardia, puig per tal camí prompte sa redacció 's convertirá en quartel de inválits. No's fíhi de las creus que li diguin alguns que tenen, ó sigui de las alabansas, que s'atribueixin, de Revistas estranjeras, puig lo que nosaltres li diem se cuidarà prou de probarli lo doctor ab sos articlets; ¡ey! si no son traduhits ó fets de retalls; que allavoras ja fora un'altra cosa.

Lo bon senyor, quan es original, confon ab molta tranquilidat auroras boreals, que no ha observat, ab cremas que pallers que no han tingut lloch.

FUNCIONS ESCOLLIDAS.—Ho son las que tenen lloch demá y demá passat en lo teatro de Novedats, pues á mes de *Los set pecats capitals* que 's posan en escena demá á la tarde, se representa á la nit per primera vegada en aqueixa temporada la ópereta bufa *El tributo de las cien doncellas*.

Secció de Fondo

INFLUENCIA DEL AUSTRIA.

L'imperi austriach crida en los presents moments la atenció de gran part d'Europa y per circunstancias especiales excita poderós interés en nostra patria. ¿Quina pot esser la causa del rezel que inspira á alguns y de la confiansa que á altres infundeix? A nostre entendre lo poch coneixement que en general se té del valor real del imperi. Passa ab ell lo que contan las crónicas castellanas del héroe legendari lo Cid. Del mateix modo que aquest, fins quan fou mort, guanyá una batalla als moros; (tanta era la pó que 'ls infundia); l'imperi austriach, en plena decadencia, sols infundeix pavor als qui recordan lo que fou, pero no als qui saben lo que es.

Está format per deu fraccions antitéticas entre sí; l'arxiducat d'Austria, lo comptat del Tirol, lo ducat de Stiria, lo regne de Stiria, lo regne de Iliria, lo de Bohemia, lo margraviat de Moravia y ducat de Silesia, lo regne de Galitzia, lo de Hungria, la Bosnia y la Herzegovina. Las sis primeras fraccions formaban part de la Confederació Germánica, fins l'any

66; algunas d' ellas poden verdaderament contarse com á pobles germánichs, que sols suspiran per unirse ab sos germans que forman la nova Confederació.

La Galitzia es un poble verdaderament eslavo y que te mes conexió ab los que forman avuy l' imperi rus, que ab l' austriach. La Hungria conserva encara l' odi als que 'l venceren l' any 49, quan defensaba la seva independència; pero recordant que la seva derrota fou deguda principalment als cent mil russos que entraren en son territori, odia al rusos com als seus mes mortals enemics. La Bosnia y Herzegovina, dominadas y treballadas por la propaganda panslavista miran al Austria, no com redemptora, sino com dominadora.

Cada un d' aquestos pobles sols pensa en la seva autonomia. No diré una paraula dels paissos coneguts ab lo nom de *Italia irredenta*, y que mes ó menos prompte se despendran del Austria per abraçarse ab sos germans de la Península. Mirém lo que passa en las regions que forman lo núcleo del imperi y veurém que totas, absolutament totas, suspiran y treballan per la autonomia. Hungria te una legislació especial donada per sos diputats, té cámara propia, te un exercit seu, la política y la administració húngaras son completament sevas.

Te per rey al emperador d' Austria que deu anarse á coronar á Pest; lo mando en gefe del exercit está en mans del emperador, y á Viena hi resideix lo govern federal, que representa la monarquia y l' imperi. Aquestos tres llassos y 'l temor á la Russia son lo principal llas que uneix las duas monarquias.

D' aquesta manera 's compren que, quan en lo Congrès de Berlin s' encarregá al Austria l' ocupar las duas provincias de Bosnia y Herzegovina, los austriachs rebessen ab orgull y satisfacció la noticia, mentres los húngaros s' hi oposaban y ho atacaban ab totas sas forsas. Los húngaros eran contraris á l' anejió, no sols per odi á la Russia que tenia interés en desmembrar á Turquia, sino porque en lo Reichsrat tindrán nous diputats contraris á la seva política.

Y mentres los húngaros ab son govern autónomo tenen interessos contraris al Austria, mentres en la Cámara de Pest se fa una oposició ruda al projecte de la lley militar demanada per lo govern, en las provincias novament anexionadas hi cundeix lo descontent, s' hi observa una gran agitació, s' hi transparenta un viu desitj d' anexionarse ab pobles de la mateixa rassa y de idéntica religió. Volian reformas políticas y socials y s' hi ha conservat la mateixa organisació que quan estaban dominadas per Turquia. Los que un any enrera eran beys musulmans; los que, per conservar sos feudos y propietats, habian abraçat la religió de la *mitja lluna*; los que avans de perteneixer á Austria eran los caciques dels cristians; los que 'ls habian subjectat y trepitjat, quan obraban en nom de la Porta, avuy disfrutaban de las mateixas ventatjas, avuy se conservan en sas propietats, com los senyors feudals en sos antichs castells.

Y 'l poble ha sofert un terrible desgany, al veure que l' Austria ho conservaba tot, tal com ho habia trobat. No ha pres la mes petita disposició per posar á ratlla á qui, sols cambiant de religió, ha lograt conservar sos privilegis, sas inmu-

nitats. Y 'l poble compara sa situació actual ab la dels servis, búlgaros y rumans, y veu que, si aquestos tres pobles han lograt despendres del jou que 'ls encorvava, ells continuan encara ab las mateixas condicions tristas y llastimosas d' avans.

Y no es que l' Austria puga compararse en sos procediments ab la Turquia; es que las circunstancias s' imposan fatalment y avuy en las duas provincias sols hi veu rebeldes y facciosos. La simple insurrecció de Nevesigne posá en alarma al imperi y no fou mes que un tumulto. La propaganda eslava mina tots aquells paissos y fa tot lo humanament possible porque 'ls ánimos estigan inquietos, porque l' esprit públich se manifesti contrari al imperi y porque conservi pur en son pit l' amor á sos germans los esclavos.

La Bohemia trevallia per la seva autonomia y la Bohemia es en las duas terceras parts eslava, no germánica. En igual cas se troban la Moravia y la Silesia: suspiran per la independència, y no pot dubtarse; lo dia en que Austria, per qualsevol circumstancia, se vejés en una situació apurada, li exigirian quan menos, en paga de sos serveys, la seva autonomia.

No te per lo tant consistencia aquest imperi, no te medi de cap classe per infundir ni respecte ni pavor; al contrari, sa situació es precaria y esposada á mil perills, provinents de la manera com está organiat. L' any 49 faltá poch per no perdre la Hungria, sols se sostingué, gracias als socorros de la Russia. L' any 66 arribaren los exercits prussians á las portas de Viena y per obtenir la pau tingué que cedir casi tot quan possehia en Italia y renunciar á sas pretensions sobre la Confederació germánica. ¿L' hi han servit d' alguna cosa, com á Fransa, las desgracias passadas? No; ni ha cambiat de política, ni ha reformat sa administració. Y no es que Francisco Joseph no ho desitji; es que entre centralistas y federalistas l' hi han impedit executarho. Tan prompte com se convencé de que Hungria fora un gran auxili, concedintli una cámara y un govern propis, los hi concedí; pero fou degut á las instancias del conde Andrassy. Se va limitar á la Hungria y aquesta ha sigut la falta.

Si, aixis com l' emperador d' Austria y rey d' Hungria compleix y executa los debers d' un rey constitucional, sapiguesen compendre los polítichs austriachs las obligacions d' un govern constitucional, avuy lo govern austriach no 's trobaria en lo cas de dir á las cámaras que sens un exercit de 800.000 homens no pot contar ni ab aliats ni ab amichs, y que per lograr esser respectat deu votarse la lley militar que tant contribueix á empobrir la nació.

La última crissis sobrevinguda ab motiu de la retirada d' Andrassy ha demostrat que en lo partit centralista no hi ha ni unitat de miras ni un verdader coneixement de las necessitats de la nació. No 's troba en Austria ni un home que puga considerarse capás de salvarla. Las épocas de transició son las épocas de proba per un poble, y quan en ellas no apareix un home superior que logri encarrilarlo, li passa lo que á Polonia, desapareix.

Austria, impulsada per Bismark, se dirigeix á Orient y allí 's troba ab la actitud amenassadora de Russia; s' anexiona duas provincias y son lo corch que la rosega. L' Austria está colocada entre lo germanisme y lo panslavisme ¿qué tará?

Podrá tardar mes ó menos en morir, pero camina cap á la tomba. Es com un tísich que 's va consumint; sols deu prepararse la mortalla.

P. SACASES.

En lo número d' ahir, página 255, columna 3.ª, en lo suelto de fondo que comensa «Lo dimars passat,» aparegué escrit que «diriam al Ajuntament qu' estigué una mica ó un tros oportú» sent aixis que varem voler dir y ho escriguerem en lo original, «que estigué una mica ó un tros inoportú.»

Al fer aquesta correcció nos apresurem á donar las gracias á *El Diluvio* per haber tingut l' amabilitat d' accedir als nostres desitjos, fent constar dita ferrada de caixa en sa edició de la tarde de ahir, ja que nosaltres no l' hem poguda fer constar fins avuy.

En lo *Daily-News* veyém una carta de sir Carlos Reed, en la que 's dirigeix á Mr. Mateu Arnald pera discutir sobre un article que aquest habia publicat dihent que l' ensenyansa d' un noy á Inglaterra costaba 'l doble de lo que costa á Fransa.

No disputará may sir Carlos Reed sobre quan costa á Espanya, puig en molts punts de nostra benehida terra la cosa es molt senzilla. Quan lo noy sab caminar sol, se l' hi obra la porta del carrer y lo mes que costa es algun quarto d' árnica si li fan algun xiribech prenent part en pedradas.

Pro per barato que sembli aquest medi, surt encare molt mes car que enviant lo noy á estudi, puig com es ben sapigut, está ja establerta la santa costum de no pagar als mestres, lo qual vol dir que no costa res.

DE BARCELONA

ALS PUNTS INUNDATS DEL SUDEST.

CARTA NOVENA.

3 Decembre 1879.

Sr. Director del DIARI CATALA.

Fa tres ó quatre dias qu' estem desfardant la roba y efectes y classificantho pera poder entregar la part alicota corresponen á cada una de las provincias perjudicadas per la *Riada de Sta. Theresa*, com diuhen aquí. Ab aixó, no estranyeu qu' aquest *trepijoch* me privi de fervos las cartas, tal com fora mon desitj y mereix lo DIARI CATALA, que sab defensar als ausents, atacats, per qui deuria respectarlos, si be ho pensés.

Deixant aqueixas miserias humanas, perquè masses que 'n veyém aquí, dech manifestarvos, que ahir varem tenir una visita del Sr. President de la Diputació provincial murciana. Esperem avuy dematí la del Sr. Gobernador y altres personas distingidas, entre las que no hi farán falta 'ls directores de 'ls periódichs de aqueixa localitat, pera venir á veure las robas y efectes completament destriadas. Desseguida, cap á fer pilas pe 'ls partits del *Llano de Brujas, Raal y Sta. Cruz*, que son los mes desatesos, porque son los mes pobres. Despres pera Cuevas de Vera de la provincia d' Almería, que 's la única població, que ha sigut invadida per la riuada y segons diuhen, no molt socorre-

guda per la capital, com tindrà ocasió de donarvosho á coneixer ab datos fidedignes.

Aqueixa tarde, 'ns ocuparem en fer la tria pe'l poble de Beniajan, de quin vos he parlat en mas anteriors y ahont penssem anar á fer la entrega quant avants, y ja no 'ns quedarà mes, que escullir lo de Orihuela, que aviat hi anirém; lo mateix que á Lorca. Tot l' últim que 'ns quedi, serà pe'l barri de San Benito, que tant va sufrir la nit de la riuada.

Mentres una part de la comissió de la Prempsa y Estudiants fem aixó, l' altre ha marxat pera confeccionar las condicions mes favorables pera reconstruir las barracas, per medi de una cantitat com estimul treta de la mateixa reunió tinguda ab los llauradors de 'ls mateixos llochs perjudicats, y sobre las runas ahont encara viuhem aferrats ab la resignació y paciència del *árabe*, de quina rassa conserva senyals marcadas.

Avans d'acabar, permeteume, que consigui un bon recort á la memoria dls estudiants á quins deixarem encarregats, lo últim dia, la recolecció de 'ls bultos de las redaccions d' algun periódich, pera que anessin á despatxarlos al ferro-carril; puig ho feren tant bé, que no hem tingut de la mentar lo mes mínim destorb, ni falta en cap fardo; puig tots venen tal com nos remeté la nota lo Sr. Just, á qui principalment van dirigidas aquestas ratllas.

No tenint méstemp per escriurer tanco aquesta, desitjantvos bona salut á tots.

FRANCISCO X. TOBELLA.

Correspondencias

del DIARI CATALA

Madrid 4 de Desembre.

Es ja un fet que al emprendre corts altre volta la tasca, los conservadors lliberals se presentarán com un sol home: es dir, que per are no convé á Cánovas que hi hage cap mena de dissidència en lo partit; reservantse, no obstant, lo dret de fer *escarceos* quan las cosas pugan seguir-lo rumbo que don Anton y Romero Robledo volen donárlashi. Ignora las condicions ab que ha sigut fet lo pastell, pero desd' are puch assegurarvos que lo general s' ho havia arreglat á son gust.

Are la divisió sols existeix entre los diputats cubans; ben clarament ho donaren á entendre en la reunió que ahir tingueren en lo congrés, pera tractar de l' actitud en que s' han de posar quan se discuteixi la qüestió de l' esclavitut en las cámaras. La discussió fou viva y á ratos acalorada, acabant per nómbrar una comissió que indagui los propósitos del govern respecte á las reformas de Cuba tal volta pera saber á que atenirse.

Sembla que tampoch están molt d' acort Martínez Campos y lo ministre Albacete en lo referent al tema avans indicat; pero com vosaltres compendreu, aqueixos petits disgustos no portan en sí cap classe de perill imminent desde que s' ha conjurat lo que 's veyia per la part d' Antequera.

Ahont ha caigut una bona bomba ha sigut en lo seno del ajuntament. La qüestió de las entradas havia d' ocasionar algunas desgracias, però may podiam creure que fossen tantas com las que s' anuncian; donchs segons s' assegura no sols ha presentat la dimissió de son càrrech lo ilustre Torneros, sino que també han fet lo mateix la major part dels regidors. Madrid no trobará consol mentres duri la memoria de los festeigs per lo sentiment que li causaria la pèrdua d' un municipi que tan de zel desplega. Per nostra sort los periódichs ministerials anuncian ja que no serà admesa la dimissió del president, encare

que s' admetin las dels regidors, y aixó 'ns consola un xich. Pero si l' arcalde de Madrid continua en son lloch, y 'ls consabuts diputats persisteixen en voler examinar los gastos dels últims festeigs, tinch por que los comptes que 's veurá precisat á rendir lo marqués de Torneros, van á deixar molt endarrera los famosos comptes de Gonzalo de Córdoba, donchs figuran ja algunas partidas en las columnas dels periódichs com las següents: «Per aixecar un kiosco en la plassa de Anton Martin, 48.000 rals; en banderas y trofeus per adornar una plassa, 38.000 rals; per colomar uns archs de ferro que ja habian servit en altre ocasió, 6.000 rals.» ¿No 's vritat que van á esser uns comptes curiosos?

Anit tingué lloch lo gran ball que feya dias se venia anunciant, en lo palau del duch de Bailén. No va faltarihi res: sedas, gasas, flors, blondas, pedras preciosas... Tot á l' ordre del dia. Hi hagué molts austriachs, francesos, italians, russos, alemanys, fins xinos, y fins lo nunci estigué allí. Ballá la reyna ab lo dueny de la casa, ab lo príncep Kunki, ab lo Sr. Wagner, ab D. Joaquin Caro, ab lo marqués de la Mesa del Asta y ab lo general. En fi, varem divertirnos.

Anit se dongueren dos banquetes en Fornos, un per lo Sr. Collantes als corresponsals extrangers y altre per l' embaixador extraordinari de Inglaterra, essent tots dos molt concorreguts, com no podia menos d' esser així.

Lo pacífich riu Manzanares ha comensat á eixir de sas casillas, y desde aquest dematí s' están prenent precaucions pera evitar desgracias en los safreijos y casas properas.

Aquixa nit farà son debut en lo teatro Real la célebre Nilson, ab l' ópera de Gounod, *Faust*; estrenantse en aqueixa funció la magnífica orga construïda en Paris per Chevalier Coll. També en lo Espanyol s' estrenará aquesta nit lo drama en dos actes y en vers titulat: *Tomás Aniello*, original del académich Mariano Catalina, autor de *Alicia* y altres excessos.

Demá ja tindrém sessió de Corts.

Z.

Paris 4 de Desembre.

Continuan las reunions dels grupos de las esquerras per posarse d' acort relativament al programa polítich que deu esser lo en que estigan conformes los quatre grupos. En la que ha tingut la extrema esquerra, ha manifestat M. Madier de Montjau que en lo cas de presentarse una interpelació, y en lo cas de intervenirhi, serà per demanar la amnistia complerta. La unió republicana ha decidit interpelar al govern, no habenthi conformitat en si debian derrotar al ministeri ó sols obligario á que fassi declaracions claras y concretas sobre lo que 's proposa fer. M. Brisson presentarà y desenvolpará la interpelació que serà sostinguda per M. Floquet. Lo propósit principal que porta la unió republicana es la renovació del personal hostil á la república y la reforma de la magistratura.

Molts son los periódichs que alaban la franquesa demostrada per M. Waddington al pendre la paraula motivat per la interpelació retirada per Baudry-el-Asson. Pero no obstant, la majoria es molt probable que derroti al ministeri en lo cas de no fer las declaracions que mes amunt he referit. Lo centre esquerre ha declarat que sols hi ha dos camins en son concepte; encarregar-se M. Gambetta de formar ministeri ó donar un vot de confiança al actual. Com M. Gambetta no té intenció per ara de encarregar-se d' aquesta missió, lo natural y llógich es que lo govern prometi seguir la marxa mes apropósit per inspirar confiança al país; depurar lo personal y reformar la magistratura.

Noticias de Moscou participan lo perill que ha passat lo czar de ser volat per una mina, que debia estallar en lo moment de passar lo tren que 'l portaba; estallá poch moments després d' haber entrat á Moscow, en lo moment de passar lo tren que portaba als qui l'

acompanyaban, no habenthi hagut cap desgracia personal. Grans manifestacions s' han verificat devant del Kremlin, habent lo czar surtit al balcó per donar las gracias al poble per la seva actitud y felicitantse d' haber escapat del perill. «Es precis, los hi digué, estirpar d' arrel l' esprit revolucionari. Me dirigeixo principalment als pares; deheu fer lo possible per encaminar á vostres fills perque sigan uns ciutadans útils, no uns criminals.»

Ha sorprés tan mes la noticia, quan semblaba que no quedaba res del esprit nihilista.

X.

Montesquiú 3 Desembre 1879.

Després de una setmana de pluja continua-da nos creyém poder disfrutar de alguns dias de bon temps, quan la nit passada ha fet una copiosa nevada, seguida aquest matí de una pluja que porta trassas de durar tant com la de la setmana darrera. ¡Ja l' hi asseguro que per los pobres treballadors que no tenen altre recurs que lo seu jornal fá un temps delicios.

Avans d' ahir degué arribar á Barcelona la comissió de Ripollés, encarregada de fer las gestions necessarias pera impedir que los interessos de un simple particular triunfin sobre los de tota aquella vila en la qüestió de lo pont pera anar á la estació de l' ferro-carril; assumpto de que ja n' hi he parlat en una de mas cartas. No faria mal, senyor director, en cridar la atenció de la junta directiva de lo ferro-carril y minas de San Juan de las Abadessas sobre un assumpto en que, segons lo dir de la gent, se tracta de sacrificar los interessos de aquesta companyia y los de la vila de Ripoll, á los interessos de algun parent de un de los membres mes influyents de la mentada societat.

Si li diguessin que á últims de l' segle XIX hi ha encara autoritats que neguan que la vacuna sia un preservatiu contra la verola; que aqueixas mateixas autoritats se neguan á fer desapareixer los femers que hi ha dins de las casas, negant rodonament que la porqueria de cada casa en particular pugui influir sobre la salut pública en general; si l' hi afeiggissin que altres d' aquestas autoritats no reconeixan á la verola altre origen que la falta de religió en los habitants de l' poble ahont la verola fá sos estragos, y que s' oposan á que s' vacuni á ningú, assegurant que lo sol remey eficás contra aquesta malaltia son las rogativas, ¿qué diria? ¿No es vritat que creuria que l' enganyan ó que li parlan quan menys de un segle enrera? Donchs aixó que li sembla inverossimil, acaba de succehir en San Quirse de Besora, poble de un centenar de casas y que conta ja 24 defuncions per causa de la verola, sens contar los molts que, habentse salvat, conservan en sas caras las horrosas senyals de tan cruel malaltia. Cridi l' atenció de lo senyor governador de la provincia, puig no es just que per la bestiesa de las autoritats tingui que veurer lo poble morir l' un després de l' altre lo mes granat de 'l seu jovent. En aquestos cassos es quan jo crech que l' autoritat provincial deu enviar sos delegats á los pobles rurals, víctimas casi sempre de la ignorancia de los que los gobernen. Si los esquiladors sapiguessin la molta feyna que tindrian en aquesta encontrada, ¡com vindrian á grans collas!

Hi ha un altre fet, relacionat ab lo precedent, que és precis no deixar en oblit. En San Quirse hi ha un hospital habitat per unas monjas. Durant la última guerra carlista, aquest hospital servia per los carlins, y las monjas, no sols los assistian ab carinyo, lo qual estém molt lluny de criticar, puig per nosaltres tot malalt mereix ser cuidat de aquest modo, sino que fins ensenyaban á las noyas que hi anaban á custura himnes fets per ellas mateixas y dedicats á en Alfons, á na Blanca y á en Savalls, fentlosi cantar devant d' aquestos molts alts personatjes, lo qual ja 's presta mes á la crítica. Se girá la truyta, y en lloch de ferits carlins eran ferits

de tropa los que anavan á dit hospital; donchs bé: pera ferlos rebre y cuidar per aquellas monjas no bastaba ja pagar los gastos, era precis recorrer á las amenassas, y encara aixís no sempre 's conseguia que cuidessin á los lliberals. Avuy no 's tracta ja de lliberals ni de carlins; se tracta de forasters ó de vehins de San Quirse que, estant atacats de la verola y no tenint qui los cuydi á casa seva, deurian esser trasladats á l' hospital. Pero las piadosas y caritativas monjas que l' habitan se neguen á rébreles, y las dignas autoritats locals son tan enérgicas que 's doblegan sumisament devant la negativa de las monjas, y deixan que aquellas fassin la seva santa voluntat, deixant abandonats á los variolosos que no tenen qui pugui cuidarlos.

Aquí tots mereixen un escarment y gros: lo mateix las monjas, que la junta de l' hospital. que las autoritats locals. No se juga ab la vida de los habitants de un poble, com aquí se juga ab la de los de San Quirse, sens ferse mereixedors á un cástich, y á un cástich fort per escarment de tots los altres. Si lo senyor governador vol datos, nosaltres los hi donarem; no 'ls busqui entre las autoritats locals, que sempre son las primeras interesadas en ocultar llurs faltas.

Li prech, amich director, que s' ocupi sériament de aquest assumpto.

Campflorit.

Secció Oficial

QUADRO de las conferencias dominicals qu' han de celebrarse en aquesta Capital, temas que 'n ellas han de tractarse y personas qu' han de desenrotllarlos.

1.ª conferencia, 14 Desembre; D. Joseph Maria Rodriguez Carballo.—«Importancia de la ciencia esperimental y teórica en l' avens de la Agricultura.»

Id. 2.ª y 3.ª, 21 y 28 id.; D. Lluís Cabello é Ibañez.—«Meteorologia Agrícola.»

Id. 4.ª, 4 Jener; D. Dionisi Roca.—«Necessitat d' establir cátedras de Química aplicada á la Agricultura en los principals centres de las regions agrícolas.»

Id. 5.ª, 11 id.; D. Alexandre Rubió.—«Foment de la població rural d' Espanya.»

Id. 6.ª, 18 id.; Ignasi Valentó y Vivó.—«Consideracions d' higiene práctica referent á la familia rural.»

Id. 7.ª, 25 id.; D. Vicens Marzo.—«Orígen y naturalesa de la renta de la terra.»

Id. 8.ª y 9.ª, 1 y 8 Febrer; Mariano Serra.—«Modo de fer que 'ls vegetals donguin lo máximum de producte.»

Id. 10, 15 id.; Reverent Senyor don Jaume Almera.—«Funcions de las rocas graníticas en la vegetació.»

Id. 11, 22 id.; D. Lluís Canalda.—«Geologia agrícola de la Segarra y del plá d' Urgell.»

Id. 12, 29 id.; Francesch Vila y Lletjós.—«Aplicacions de la Mecánica á la Agricultura.»

Id. 13, 7 Mars; D. Eduardo Coll y Massadas.—«Geografia botánica. Influencia dels climas en la vegetació. Localisació de las principals produccions agrícolas del mon »

Id. 14, 14 id.; D. Antoni Rave.—«Influencia de las propietats físicas del vent y de la terra, en la vegetació y en lo cultiu.»

Id. 15, 21 id.; D. Lluís Rivas.—«Aiguas subterráneas.»

Id. 16, 28 id.; D. Joseph Thós.—«Pantanos de regar.»

Id. 17, 4 Abril; D. Francesch Domenech Maranges.—«Los abonos, sa influencia en la vegetació y modo de determinar l' azóe y 'ls fosfatos solubles que contenen.»

Id. 18, 11 id. D. Joan Teixidor.—«Influencia de las plantas parásitas y d' altres causas en la assimilació y creixement dels vegetals.»

Id. 19, 18 id.; D. Joseph Castelaró.—«Cultiu y cullita de las materias textils.»

Id. 20, 25 id.; D. Antoni Traver.—«Operacions agrícolas de las materias textils.»

Id. 21, 2 Maig; Conrat Síntas y Orfila.—«Algunas consideracions sobre 'ls principals fenómenos que s' observan en la fabricació dels vins.»

Id. 22, 9 id; D. Francesch de A. Arola.—«Farina de blat; alteracions qu' esperimenta y falsificacions de que 's objecte.»

Id. 23, 16 id; D. Francisco X. Tobella.—«Cria de cunills y gallinas en Catalunya.»

Id. 24, 23 id.; Joseph Presta.—«Practicultura.»

Barcelona 4 Desembre de 1879.

ADMINISTRACIÓ PRINCIPAL DE CORREUS DE BARCELONA

Llista de las cartas, impresos y mostrars detingudas en aqueixa administració principal per falta de franquieg, en lo dia d' ahir.

Número 43. D. Narcís de Pedro, Barcelona.—44. Francisco Javier de Franch, id.—45. Miquel Gomicia, Cartagena.—46. Julio Ratard. Honolulu.—47. Dionisio Piedrahita, Bogota.—48. Joseph Godínez, sens direcció.—49. Jaume Calbetó, Arenys de Mar.—50. Miquel Vives, Santa Maria de Miralles.—51. Francisco Vila, Barcelona.—52. Senyors Ricart y companyia, idem.

Barcelona 4 de Desembre 1879.—Lo Administrador principal, Lluís M. Zavaleta.

DEFUNCIONS

desde las 12 del 4 á las 12 del 5 Desembre.

Casats, 5.—Viudos, 1.—Solters, 0.—Noys, 7.—Abortos, 2.—Casadas, 3.—Viudas, 1.—Solteras, 4.—Noyas, 8.

NAIXEMENTS

Varons 7. Donas 9.

Secció Comercial

PORT DE BARCELONA

Embarcacions entradas en lo dia de ahir

De Lóndres y escalas, vapor Bilbao ab efectes.—De Alicant y escalas, vapor Navidad ab efectes. Americana.—De Amberes y escalas vapor Ges-sil, de tránsit. Alemana.—De Hamburgo y escalas vapor Palermo ab efectes. Inglesa.—De Newcastle vapor Louise ab carbó. Francesa.—De Rouen polacra-goleta Louisa ab efectes.

CAMBIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA DE GOVERN DEL COLLEGI DE CORREDORS REALS DE COMERS DE LA PLASSA DE BARCELONA LO DIA 5 DE DESEMBRE DE 1879.

Lóndres, 90 d. fetxa, 48'10 per 5 ptas. Paris, 8 d. vista, 5'03 per 5 ptas. Marsella, 8 d. vista, 5'03 per 5 ptas.

Table with columns for 8 DIAS VISTA and 8 DIAS VISTA, listing exchange rates for various cities like Albacete, Alcey, Alicante, Almería, Badajos, Bilbao, Burgos, Cádiz, Cartagena, Castelló, Córdoba, Corunya, Figueras, Girona, Granada, Hosca, Jeres, Lleyda, Logronyo, Lorca, Lugo, Málaga, Madrid, Murcia, Orense, Oviedo, Palma, Palencia, Pamplona, Reus, Salamanca, San Sebastián, Santander, Santiago, Saragossa, Sevilla, Tarragona, Tortosa, Valencia, Valladolid, Vigo, and Vitoria.

EFFECTES PUBLICHS.

Tit. al port. del deute cons. int. 15'27 1/2 d. 15'32 1/2 p. Id. id. exterior em. tot. 16'60 d. 16'70 p. Id. id. amortísable interior, 36'35 d. 36'65 p. d. Provincial, ' d. ' p. Ob. pera sub. á fer-car. de totas em. 31'65 d. 31'75 p. Ob. del Estat pera sub. fer.-car. ' d. ' p. Id del Banch y del Tresor, série int. 98'50 d. 98'75 p. Id. id. exterior, 98'75 d. 99' p. Id. Tresor sobre prod. de Aduanas, 96'50 d. 96'75 p. Bonos del Tresor 1.ª y 2.ª série, 93' d. 93'25 p. Cédulas del Tresor hip. de Espanya. Accions Banch Hispano Colonial, 116'40 d. 116'75 p. Oblig. Banch Hispano Colonial, 98'75 d. 98'85 p. Id. del Tresor Isla de Cuba, 83'75 d. 84'25 p. Bitllets de calderilla, série B. y C., 99'25 d. 99'50 p.

ACCIONS.

Banch de Barcelona, 141' d. 141'50 p. Societat Catalana General de Crédito, 112' d. 112'50 p. Societat de Crédito Mercantil, 35'25 d. 35'50 p. Real Comp. de Canalisació del Ebro, 10'83 d. 11'10 p. Ferro-carril de B á Fransa, 93'25 d. 93'50 p. Id. Tarrag. á Martorell y Barcelona, 119'75 d. 120'15 p. Id. Nört d' Espanya, 55' d. 55'50 p. Id. Alm. á Val. y Tarragona, ' d. ' p.

OBLIGACIONS.

Empréstit Municipal, 102'75 d. 103' p. Id. id. cédulas hipotecarias, 101'50 d. 102' p. Id. Provincial 104'50 d. 104'75 p. Ferro-carril de Barc. á Saragossa, 92'15 d. 92'35 p. Id. id. id.—Série A.—52' d. 52'50 p. Id. id. id.—Série B.—53' d. 53'50 p. Fer.-car. Tarrag. á Barc. y Fransa, 105'65 d. 105'76 p. Id. Tarragona á Martorell y Barcelona y de Barcelona á Girona, 103'75 d. 104' p. Id. Barc. á Fransa per Figueras 59'65 d. 59'85 p. Id. Minas S. Joan de las Abadessas, 88'75 d. 88'85 p. Id. Grau de Valencia á Almansa, 47'65 d. 48' p. Id. Córdoba á Málaga, 56'25 d. 56'50 p. Id. Medina del Campo á Samora y de Orense á Vigo, 21' d. 21'35 p. Aiguas subterráneas del Llobregat, 91' d. 92' d. Tranvia de Barcelona á Sarriá, 89' d. 89'50 p. Canal d' Urgell, c. Fabril y Merc. Rosich germ. Llusá y C.ª, 99'0 d. 100 p.

BOLSÍ

Segons nota de la casa Espinach.

Cambi mes alt avuy 15'30 Id. mes baix id. 15'27 1/2 Consolidat queda á las 10 de la nit á 15'27 1/2 d.

ANUNCIS

ENTERROS, FUNERALS Y ANIVERSARIS

ANUNCIATS PER AVUY 6.

Donya Cecília de Plana de Lauriol.—Funeral y missas á las 10 matí, en Sta. Agna. Don Genís Martín Bosch y Fitet.—Missas desde las 9 fins á las 12, en Sant Miquel del Port (Barceloneta).

Senyoreta donya Maria Torres y Garcia.—Ofici y missas á las 10 matí en Sta. Clara Don Francisco Puig y Bori.—Missas de 9 á 12 matí ab ofertori, en Betlém. Donya Concepció Sastre de Castells.—Aniversari; missas desde las 9 fins á las 12, en Santa Maria del Mar.

EL ÁGUILA

GRAN BASAR DE ROBAS FETAS Y Á MIDA
SUCURSAL EN MADRIT, CÁDIS Y SEVILLA

Plassa Real, 13.—Barcelona

En aquest antich y acreditat establiment s' ha rebut pera la mida un rich surtit de altas nove dats tant del país com del estranger.—També s' acaba de construir y ben confeccionat pera la present temporada d' hivern, un grandió y variat surtit de prendas de totes classes y á preus fins molt baratos, com podrá veures en la següent nota:

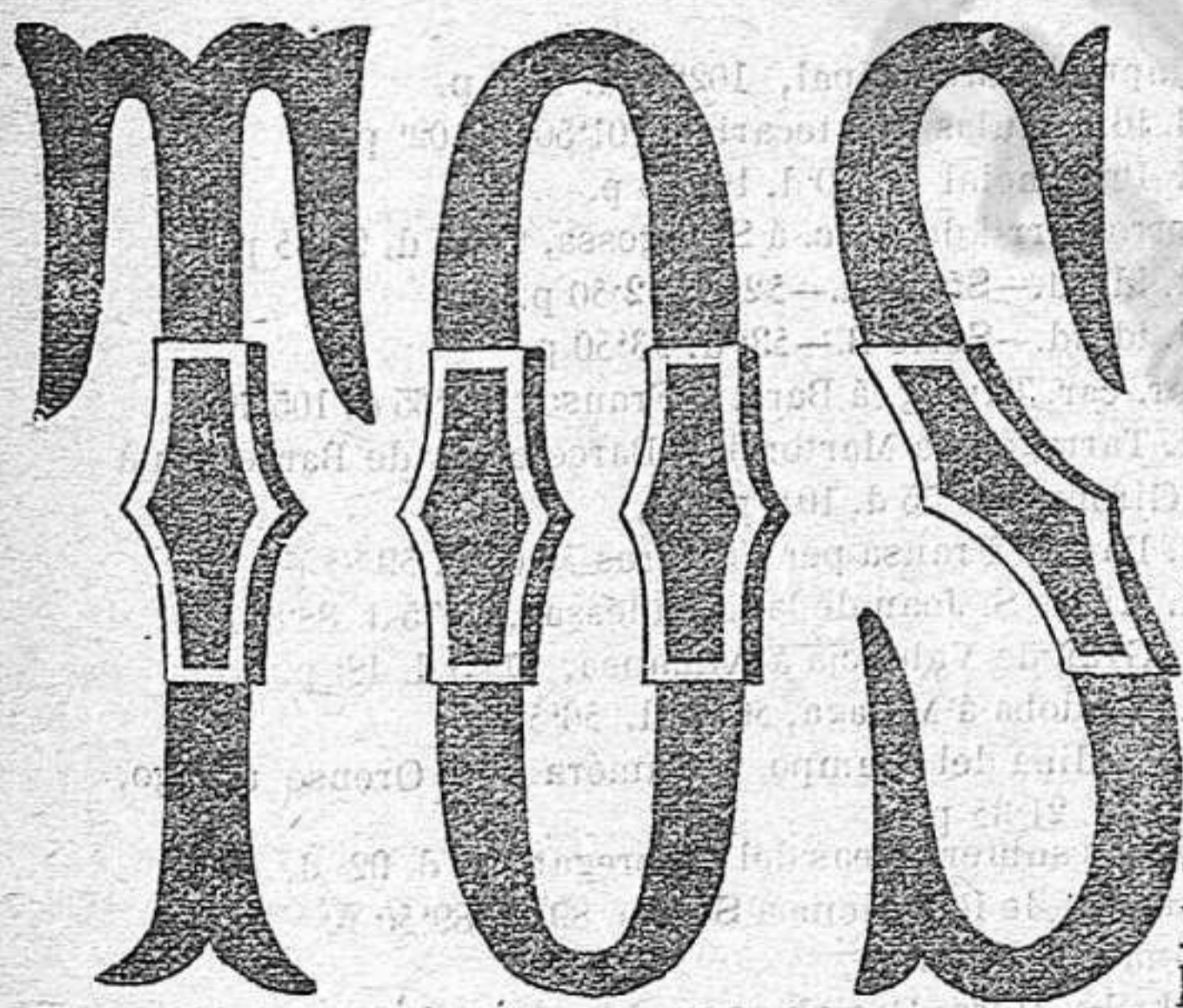
Trajos complerts en patens novetat, de 140 á 350 rs.—Pantalons patens del país y estrangers, de 40 á 100 rs.—Pantalons negres de castor, elasticotin y demás, de 52 á 120.—Armillas tricots, patens y demás telas d' abrich, de 18 á 50.—Armillas castors, casimirs y adredons negres, de 24 á 80. Americanas d' abrich en varios géneros, de 60 á 70.—Paletos levitas de alta novetat, 170 á 400.—Levitas crusadas tricots, adredons y demás géneros de novetat de 170 á 210.—Levitas en castors y adredons negres y blaus, de 100 á 320.—Jaqués y americanas tricots, adredons y demás géneros de novetat, de 80 á 210.—Batas tartans, casimirs, astracan y géneros de novetat, de 100 á 220.—Frachs panyo negre, de 210 á 300.—Pardesús (a) sobretodos tricots, patens, castors y altres géneros, de 100 á 210.—Rusos y sachos tricots, patens, castors y altres géneros, de 100 á 210.—Rusos de adredons, chinchillas y demás géneros de novetat, de 250 á 400.—Capas en panyos de Alcoy y Béjar, 210 y 250.—Capas en panyos de Tarrasa garantits, 300, 350, 400, 450 y 500.—Emperadors, carrichs, pardesús sobretodos y russos, 100, 140, 170, 210, 250, 300 y 350.—Géneros pera mida en Barcelona, Madrit, Cádiz y Sevilla.—Los géneros que se destinan á la construcció de prendas son de lo mes superior que produheix la industria tant nacional com estrangera.

BESCUITS PRINCESAS VIÑAS

La nova classe que ab aquest nom donem al públich, se recomana per sa superioritat á cuantas son conegudas hasta al dia.

De venta en totes las confiterias y botigas de comestibles.

DIPÓSIT.—AVINYÓ, 16

AMBARINA VEHIL

Essent avuy los únichs possessors del verdader y pur LIQUIT AMBAR y habent pogut conseguir sa associació ab los principals calmants que ab tant bon éxit usa la ciencia, no titubejem en asegurar ser nostra PASTILLA PECTORAL AMBARINA la mellor pera la curació de la TOS PULMONAR, ferina, la sequedat de las fauces y gargamella y demás enfermetats de las vías respiratorias. Se ven en la Farmacia Vehil, Vidriería, 2 y 4, Barcelona, y en las principals d' Espanya, América y Portugal.

GRAN FÁBRICA D' ARANYAS DE CRISTALL

BASEA 12, 1.ER

En aquesta casa se trobará un abundantíssim surtit de aranyas tan elegants com sólidas y á preus reduhits.
La casa garanteix sos productes.

SOLUCIÓ AGUILAR de clorhidro fosfat de cal, preparada exactament com la solució Coire. Pot 10 rals.—Farmácia Aguilar, Rambla del Centro 37. 8

OBRA NOVA.

LAS DAMAS DE ARAGO

PER

SALVADOR SANPERE Y MIQUEL.

Aquest llibre publicat per la revista catalana *La Renaixensa* conté 248 planas de lectura tant amena com instructiva.

La edició s' ha fet de curt número d' exemplars.

Se ven en las llibrerías de Verdaguier, Puig, Masferrer y Teixidó y Parera al preu de 12 rals.

BARCELONA.

FARMACIA AGUILAR.

AXEROP SULFURÓS AGUILAR.

ESPECIFICH

PERA LA CURACIÓ DELS BRIANS.

Son efecte es mes eficaç que lo de l' aygua de la Puda.—Als pochs dias de pèndrel cauten las crostas y las escamas y s' assecan las nafres hrianosas, deixant la pell llisa y suau.—Lo mateix efecte produheix en los noys quan tenen la cara plena de crostas.—Es lo únich depuratiu que obra sens debilitar la sang ni irritar la freixura.—Destrueix en poch temps los efectes causats per l' ús del mercuri.—Correjeix las irritacions de la vexiga y la uretra, facilitant la transpiració mucosa, com també la pulmonar.

Preu de l' empolla, 3 pessetas.

RAMBLA DEL MITJ. NUM. 37.

BARCELONA.

DESPESAS

Prop la Plassa de San Jaume, Palma de San Just, 1, pis segon, acceptarán dos ó tres despesas; bon menjar, rentar y planxar, 12 duros al mes.

SECCIÓ TELEGRÁFICA

Telégramas

DE LA PREMPA EXTRANJERA

Paris, 3.—Un telégrama de Viena diu que M. Horst, ministre de la guerra, defensant en la cámara de diputats lo projecte de reorganización militar, ha manifestat que disminuiria ab moit gust lo pressupost, si fos possible; ha afegit que 'l poble austriach sent instintivament que s' están preparant graves aconteixements y que desitja ab unanimitat que la monarquia no 's vegi exposada á una sorpresa. Lo ministre ha insistit en la necessitat de fixar per deu anys l' efectiu de las forsas militars.

La Cámara ha decidit per una gran majoria passar á la discussió del articulo.

Londres, 3.—Las noticias que 's tenen de l' agitació que te lloch actualment en Irlanda, se van fent mes y mes alarmants. Hi ha pobles enters quals habitants no tenen ni patatas per menjar. Los notables de la *Cité* de Londres se declaran disposats á obrir suscripcions, y creuen obtenir d' aqueixa manera la suma de 100,006 lliuras esterlinas (2.500,000 pesetas.)

Se creu que sir Stafford Northcote, *Canciller de l' echiquier*, anirá dintre quinze dias á Leeds, ahont verificará un gran *meeting* en lo qual pronunciará un discurs en resposta á las críticas que ha dirigit M. Gladstone á la política del govern. Aqueixa resposta será la única réplica als discursos de M. Gladstone que segons lo parer de lord Beaconsfield y de lord Salisbury, sols superficialment han impresionat l' opinió d' Inglaterra.

M. Gladstone terminará la seva campanya electoral lo próxim divendres ab un gran discurs qu' pronunciará á Glasgow.

Roma, 3.—La Cámara de diputats ha procedit á l' elecció de dos vice-presidents y tres individuos de la comissió de pressupostos y d' un questor. Los candidats del ministeri no han obtingut majoria; hi haurá per lo tant *ballotage* ab los candidats de la oposició. Semblant resultat, incaut que la majoria ministerial no está encara constituída, ha causat gran impressió.

No obstant, los diaris oficiosos confian en una intel·ligencia del ministeri ab lo grupo Crispí; en aquest cas, seria aqueix lo president de la comissió de pressupostos.

Extracte de telégramas

Madrid, 3.—S' insisteix en assegurar que l' alcalde de Madrid ha fet dimissió.

Quaranta diputats y senadors per Puerto-Rico han acordat apoyar al general Martinez Campos.

Madrid, 4.—Donya Isabel ha visitat á la esposa de Napoleon III.

Se guarda reserva absoluta sobre 'ls acorts del Consell de ministres.

Aumentan las crescudas dels rius, sobre tot del Guadiana. Grans temporals, Lo Manzanares continúa creixent.

Se desment que 's prepari cap combinació de governadors.

Lo Sr. Orovio s' ocupa de la redacció dels comptes de las classes passivas.

Dissapte se donará un ball en la embaixada francesa, al que han sigut invitadas mes de doscentas personas.

Los reys han convidat á esmorsar lo general Cialdini y li han regalat una rica espasa.

Están firmats los nomenaments del general Lopez Pinto pe 'l govern militar de Girona y del general Ustariz per jefe de la primera divisió del exercit de Catalunya.

Demá surt cap á París donya Isabel. Creixen los rius. Se tem que 's desborde 'l Pisuerga.

Paris, 4.—Los rastres de la explosió han donat lloch á que s' descobris un canal subterraneo obert desde una casa que habia comprat de poch un jove que 's deya ciudada Samaráa.

L' esquadra xilena bloqueja á Arica. Los seilens han derrotat als aliats en Taracaya y se han apoderat de la ciutat.

La posició del Govern de Guillém (Sant Domingo) es desesperada. Casi tot lo pais está revolucionat. Se ha dispersat l' exercit qu' está sitiit en la capital. Se creu que la guarnició se rendirá per fam y que 'l president dimitirá.

L' ordre del dia de Mr. Devés, acceptada pel Govern, ha sigut aprovada per 243 vots contra 107. La dreta no ha votat.

La cámara Austríaca ha refusat la proposició reduhint l' efectiu de l' exercit com en temps de pau y ha aprovat per 178 vots contra 152 l' article primer del projecte del govern ficsant l' efectiu de l' exercit fins á 1889 en 800,000 homes.

(Diario de Barcelona.)

Telégramas particulars

Madrid, 4, á las 6 y 15 de la tarde. arribat á Barcelona lo dia 5 á la 1 y 55 de la matinada y rebut en l' imprempta á dos quarts de tres.—Lo Comité permanent del partit possibilista ha dirigit una circular als comités de provincias á propósit de las operaciones electorals.

S' ha aplassat lo concell de ministres que habia de presidir lo rey.

Los ministres ne celebrarán aquesta nit per aprobar las esmenas al projecte d'abolició.

Los ministres de la Gobernación y d'Ultramar conferenciaren duas horas sobre aquesta qüestió.

Consolidat, 15'32 y 172.

Madrid, 6, á las 6 y 25, arribat á Barcelona lo dia 5 á la 1 y 30 de la matinada y rebut á tres quarts de tres de mati.

—Los ministres d' Hisenda y Ultramar han rebut als representants de las provincias interessadas en l'industria dels sucres.

Los diputats per Cuba y Puerto-Rico visitarán á las vuit d' eixa nit al general Martinez Campos pera demanarli que presenti immediatament los projectes de reformas.

Lo Concell de ministres s' ha de reunir á las nou pera discutir aquesta qüestió.

Madrid, 4, á las 10 y 30 de la nit, arribat á Barcelona lo dia 5 á las 2 de la matinada y rebut en la nostra imprempta á dos quarts de quatre.—La comissió dictaminadora del projecte de lley sobre l'abolició de l' esclavitut ha redactat dictamen conforme ab lo del govern. Demá 's llegirá en lo Senat.

L' Ajuntament celebrarà sessió extraordinaria per tractar de la qüestió dels bitllets.

Madrid, 5, á las 2 y 55 de la tarde.—En lo Consell de ministres celebrat ahir nit s' aprobá lo projecte de abolició de la esclavitut, ab las modificaciones proposadas per lo Senat.

Lo general Martinez Campos está decidit á plantejar las reformas económicas en l' Isla de Cuba.

Madrid, 5 á las 5'55 de la tarde.—Las cámaras han comensat de nou las sessions interrompudas ab motiu de las festas reals.

Lo senador La Orden ha demanat la lectura dels pressupostos.

Lo senyor Alba Salcedo interpelá al Congrés sobre la qüestió dels festetjos.

Lo ministre de la Gobernación y las minorias convingueren en que era una qüestió impropia de las corts.

Consolidat, 15'32.

Madrid, 5 á las 8'55 del vespre.—Dimars comensará á discutirse en lo Senat lo projecte d'abolició de l' esclavitut.

Han conferenciat Ayala y Romero Robledo en lo Congrés.

Aqueixa nit se reuniran los progressistas democrachs pera discutir las parts del manifest.